

Sandvikens Bataljons årsrapport

1947

Jubileumsåret ble innledet på vanlig måte med valg av offiserer, og av praktiske hensyn fulgte man den gamle tradisjon å innsette fjorårets kull i de respektive stillinger. Programmet dette året var nemlig så spekket av krevende oppgaver at det betinget erfarne gutter i alle de ledende stillinger. I første rekke skulle man avvikle 90 års jubileet og dernest skulle Osloturen avvikles som avslutning. Valget fikk derfor følgende resultat:

Offiserer 1947.

Egil Larsen	Sjef
Egil Vetaas	1. kompanisjef
Finn Møller Christensen	2. kompanisjef
Fritz Larsen	1. løytnant
Alf Dahle	2. løytnant
Frank Gjesdahl	Fanebærer
John Devik	1. faneoffiser
Andreas Markussen	2. faneoffiser
Alf Hansen	3. faneoffiser
Trygve Klungeland	Tarmburmajor
Thorleif Thomassen	Adjutant
Alf Moser	Hornblåser
Arnold Næss	Hornblåser
Trygve Eriksen	1. troppssjef

Dette valget viste seg å være meget vellykket idet samarbeidet var utmerket gjennom hele sesongen. Sjefen Egil Larsen viste, at foruten å være en god administrator med et ypperlig grep på guttene, var han også en virkelig habil taler. Han hadde en god fremtreden og kunne kunsten å improvisere og finne de rette ord til rett tid. En meget viktig ting når man skal representere, ikke bare et guttekorps, men en rik og gammel tradisjon. Sesongen begynte da også med en intens trening i eksersis, både praktisk og teoretisk slik at korpset var godt drillet når de store oppgaver sto for døren. Oppslutningen var der heller ikke noe å si på, bare de menige talte nærmere 126 gutter. De forskjellige årlige arrangements ble avviklet i tur og orden, fellesutmarsj med Skansens og Verftet, og deltakelse i flaggtoget 17. mai. På grunn av at korpset jubilerer fikk det en god plassering i prosesjonen og marsjerte først på fellesutmarsjen. Mens korpset gjennomgikk de forskjellige disipliner, ble det arbeidet internt Således ble det bestemt at korpset burde få et praktisk plagg over den vanlige uniform, og man valgte å bestille vindjakker hos Hagbart Schjøtt. Der ble bestilt 122 stykker, som ble supplert etter hvert. Disse vindjakker har vist seg å være meget praktisk, idet det skjermet uniformen mot regn og det var tett og godt på en kald dag tidlig på våren. Korpset feiret sitt jubileum Kristi Himmelfartsdag den 15. mai med dette programmet:

- 07:00 Morgenprosesjon og marsj gjennom Sandviken.
Stiftelsesstedet ble bekranset
- 14:00 Brus og kakefest for guttene på Sandvikens skole. Tidligere medlemmer kan delta mot en entre på kr. 3.-.
- 15:45 Stiller veteraner og eldre korpset på Sandvikens Skoles lekeplass for å marsjere til Sandvikstorget.
- 16:15 Festoppstilling av korpset. Gamlekarer gjester, gratulanter. Faneoverrekkeelse.
- 20:00 Middag på Logen "Den gode Hensikt".
Daglig antrekk, Billett kr. 17.- pr. person.

Så kommer en appell:

Til bestridelse av de alminnelige forekommende utgifter s.s. avertering, musikk, blomster etc. tar vi med takk imot bidrag hos de av våre medlemmer som ser med velvilje på korpset.

Hele jubileumsarrangementet forløp på en mønstergyldig måte. Været var bra, og publikumsinteressen var overmåte stor. Sandvikstorget ble så altfor trangt, selv om det ikke hadde gjennomgått den amputasjon som det senere skulle gjennomgå. Der var tettpakket av publikummere, gratulanter og eldre karer, og korpset fikk en meget god presseomtale over flere spalter. Spesielt ble den vakre bydelsrammen fremhevet med sine flagg og blomsterarrangementer i den ellers så vakre natur. Korpset var da også meget stilig med sine nye vindjakker og stivpressede benklær, praktisk og fornuftig. Etter mange taler, gratulasjoner og gaver, rundet sjefen Egil Larsen det hele av med en glimrende takketale som utløste spontan applaus. Ved samme anledning ble kjøpmann Breder Gundersen utnevnt til æresmedlem av Sandvikens Bataljon for sine mange tjenester og utrettelige arbeide for korpset. Likeledes ble Christen Tvedt og Sverre Andreassen tildelt Ørneorden. En vel fortjent heder. I forbindelse med jubileet ble det av Bergen Kinomatografer tatt opp en film som går inn i korpsets annaler. For denne betaltes kr. 485.-. Men en ny oppgave sto umiddelbart for døren for de unge offiserer i Sandvikens Bataljon og de mange hjelpere i de eldres rekker, nemlig Osloturen.

Man var i S.V.S.-alliansen allerede på et tidlig tidspunkt blitt enige om at turen til Oslo skulle arrangeres hvis mulig, og hele vinteren 1946-47 var det blitt arbeidet med planlegging og de enkelte detaljer i arrangementet. For å lette økonomien, hadde en gjeng på Verftet gått inn for utkjøring av ved til de eldre, og byen ble da inndelt i seksjoner som ble lagt under de enkelte korps. Her er et par smakebiter:

Utkjøring fra Georgernes Verft oktober 1946:
Otto Nordgreen, Welhavensgt. 78 2. favner

Geolog Odd Mortensen, Ibsensgt. 69
til geolog Mortensen kjøres det opp Camilla Colletsgt,
slik at veden kan tippe på takplassen til Ibsensgt. 69.

Aksel Karlsen, Flesland
gult hus på høyre hånd der veien slutter i skiftet.
o.s.v.

Det var et krevende og slitsomt arbeid, men hva gjør man ikke for en god sak? Det var et kjempearbeid man sto overfor, og man var tvunget til å søke kontakter i Oslo som kunne være hjelpelig. Uten forkleinselse for noen skulle det vise seg at også i dette tilfellet ble det Christen Tvedt som, tross en viss motstand fra hans side ved planleggingen av turen da han var meget betenkelig, så absolutt helhjertet gikk inn for oppgaven da den ble en realitet. Der ble, gjennom ham, søkt kontakt med "Bergensforeningen i Oslo" ved formannen Halvdan Hansen, og en personlig konferanse kom i stand mellom Christen Tvedt og ham i Oslo som utløste følgende takkeskrivelse fra S.V.S. alliansen:

Til Bergensforeningen i Oslo
v/ Halvdan Hansen, Frognerveien 6, Oslo.

"Undertegned korporasjoner ved sine tillitsmenn samlet til møte på Hotell City i Bergen torsdag 17/4-1947 vedtok med begeistret bifall å sende den ærede forening ved sitt styre:

herrene Frk Ringdal og
 Halvdan Hansen
 Charles Hegland
 Oscar Totland
 Johs. Røsland

korporasjonenes hjerteligste takk for den beredvillighet den ærede forening har vist i forbindelse med vår påtenkte tur til Oslo. Her skal hitsettes en del av det referat som den utsendte representant, herr Christen Tvedt ga de fremmøtte tillitsmenn:

"Det største og viktigste resultat av mitt besøk i Oslo ligger i at jeg fikk positiv forsikring om at Bergensforeningen i Oslo ville motta oss offisielt på Universitetets Aulatrapp, og at jeg fikk lov til i offisielle henvendelser til myndigheter og andre, å referere til Bergensforeningen for vederheftigheten av vårt foretagende, og at samme forening vil stå oss bi med råd og dåd, samt at der var nedsatt et arbeidsutvalg bestående av de forannevnte".

Vi skal i de nærmeste dager få lov å sende Dem et kopi av vår henvendelse til Oslo Skolestyre ved dets formann, redaktør Solumsmoen om å få adgang til å benytte Uranienborg Skole. Herr Solumsmoen stillet seg meget velvillig. Likeledes skal vi også sende Dem kopi av vår henvendelse til Hærens Intendantur, og forøvrig kopi av hver skrivelse vi sender i forbindelse med vårt foretak. Disse vil bli kronologisk nummerert for at De derved lettere skal ha kontroll over de steg vi tar til realisering av våre planer, hvilket vi tror De vil sette pris på.

For Skansens Bataljon
Harald Lie

Verftets Kompani
G. Olsen

Sandvikens Bataljon
Egil Larsen

Der foregikk en livlig aktivitet på begge sider av Kjølen denne sommeren. Med Christen Tvedts adresse som sentrum, forelå det en livlig korrespondanse mellom Oslo og Bergen bl.a. fra Generalintendantens magasin på Gardermoen som innvilget leie av madrasser, i alt 420 for kr. 475.80. Fra Oslo Skolestyres formann, herr Solumsmoen om utleie av Uranienborg skole som ble innvilget, og ikke minst fra Bergensforeningen i Oslo som hadde opprettet en "smøregjeng" av

damer som skulle tilberede smørbrød og fra Christiania Dampkjøkken hvor middag til over 400 personer skulle inntas.

Så var det forhandlinger med Norges Statsbaner om ekstra oppsatt togsett, og møter med foreldre og massemedia. At tiden strakk til og at tidspunkter holdt, var et under. Et sirkulære til foreldre datert 17. juni, forteller om den nitide planlegging som fant sted:

Til foreldre og foresatte av korpsgutter i Sandvikens Bataljon.

Som vi gjorde oppmerksom på under foreldremøte på Sandvikens Skole torsdag 12. juni, må nu de siste dager benyttes til å gå over guttenes utstyr, og alle foreldre må være oss behjelpelig med å spre kunnskap om denne meddelelsen. Guttene får ikke lov å besøke noen slektninger eller andre før vakthavende av de eldre har godkjent henvendelsen. Kvittring må gis og adresse oppgis om hvor gutten befinner seg. Guttens far eller bror, eller andre som moren bestikker, bærer guttens pakning til Jernbanestasjonen i Bergen etter nærmere beskjed. Reisen finner sted lørdag den 28. juni om morgenen. Nærmere om klokkeslett vil bli gitt. Tilbakereisen finner sted onsdag den 2. juli med ankomst Bergen antagelig kl. 2100 aften. Pakningen skal inneholde:

Niste på toget for de første timene.
Stort krus, kniv, skje og gaffel.
Tannbørste og pasta.
Sepe, håndkle og lommetørklær.
Strømpebytte og helst undertøybytte.
Solide sko eller støvler.
Gymnastikksko eller lignende.
En reservebukse (gjerne kort) til å sitte i på toget.
Vindjakke og ullteppe.

Mor må påse at buksebåndene blir omhyggelig påsydd, og forøvrig med denne huskeseddel i hånden påse at alt kommer med i pakningen. Solid, kraftig middag blir servert på Finse både frem og tilbake, og niste for den videre reise lagt i pakningen • Guttene skal altså ikke komme sultne til verken Oslo eller til Bergen. Frokost og aftens spises på Uraienborg skole, middag på Dampkjøkkenet.

Til slutt en appell til mor, far og søsken: dere vil alle at gutten skal få et minne for livet. Det vil også korpsledelsen. Forman ham da til lydighet og høflighet under hele ferden, mot foresatte og mot fremmede han møter. Da vil alt sikkert gå godt.

I rådet for Sandvikens Bataljon
Egil Larsen
sjef

Et meget godt sirkulære, og betryggende.

Vi vil runde det hele av med å gjengi i sin helhet rapporten skrevet av formann i Bergensforeningen i Oslo, herr Halvdan Hansen. Denne taler for seg selv:

Buekorpsenes tur til Oslo 1947.

Buekorpsene fra Skansen, Verftet og Sandviken besøkte byen i dagene 28. juni til 2. juli. Det var i alt 420 gutter i alderen 9 til 20 år med to musikkorps. Disse tre korps fra Bergen danner et forbund under navnet S.V.S. alliansen. Bergensforeningen i Oslo sto for mottagelsen og forpleining under oppholdet her.

Det var i desember måned f.å. vi fikk den første henvendelsen om det påtenkte besøket under daværende formanns besøk i Bergen i desember 1946.

Der ble ved dette høve holdt en konferanse mellom herr Christen Tvedt fra Sandviksguttenes forening og kompanisjef Odd Christiansen fra Skansens Bataljon. Foreningens styre behandlet i januar måned henvendelsen og styret lovet straks å yte korpseene den hjelp og støtte som var oss mulig. Formannen fikk samtidig fullmakt til å oppnevne en arbeidskomité. Denne ble:

Frk Hjørdis Ringdal, styrets representant
herr Charles Hegland
" Johannes Røssland
" Oscar Totland
" Halvdan Hansen, styrets formann.

Representanten for S.V.S. alliansen, herr Christen Tvedt var i Oslo og hadde konferanse med arbeidskomiteens medlemmer i april. Dessverre tok det tid før man hadde alle formaliteter i orden. Det skyldtes de vanskelig forhold for jernbanen. Tiden til forberedelsene ble svært knapp når en tenker på. det store apparat. Ved forskjellige høver ved Christen Tvedst besøk her, fikk arbeidskomiteens formann følelsen av at der lå en bestemt plan og god ledelse bak det store programmet. Det var ikke små vansker representanten, herr Christen Tvedt hadde her inne med å få innkvartering og programmet ellers til å klaffe. Det ble en serie av rundganger omkring til de forskjellige myndigheter. En kan trygt si at en møtte velvilje og imøtekommenhet.

Den 14. juni ble det bestemt at reisen skulle finne sted fra Bergen lørdag den 28. juni kl. 08:00 med ankomst til Oslo Ø kl. 21.45. Retur fra Oslo Ø den 2. juli kl. 07:30 til Bergen kl. 19:55. Nå kunne en ta til å sikre forsyningene. Med imøtekommenhet fra Christiania Dampkjøkken, påtok firmaet seg å levere suppe og kakao til frokost på skolen. Middag skulle serveres i firmaets restaurant i Torgt. 8. De mange forskjellige rasjoneringskontorer innvilget de vanlige rasjoner for feriereisende på brød, margarin, melk og kjøtt. Pålegg ble det verre med. Det lykkes imidlertid arbeidsutvalgets medlemmer å skaffe litt av hvert. Lørdag den 28. juni kl. 17.00 troppet en hjelpekomité av damer fra foreningen opp på Uranienborg Skole for å smøre de første fem tusen smørbrød.

Kl. 21:45 troppet vi samlet opp på Oslo Ø for å ta imot guttene. En liten forsinkelse ble meldt. Dessverre ble det hele 70 minutter. En masse mennesker var samlet rundt stasjonen da toget rullet inn kl. 22:55 der kringkastingens reportasjebil og journalister ventet. Oppstillingen gikk greit. Med ridende politi i spissen bar det oppover Karl Johansgt, ned Universitetsgaten og frem til Rådhusplassen med musikk og trommevirvler, der et interessert publikum fulgte soldatenes taktfaste marsj.

Korpseene tok oppstilling med front mot Rådhuset. På Rådhustrappen hadde et fulltallig publikum tatt oppstilling med representanter for Bergensforeningen i spissen. Arbeidskomiteens formann, herr Halvdan Hansen ønsket guttene velkommen til Oslo i en kort tale, der han sluttet med et 3x3 hurra for "vårt kjære fedreland".

Unisont fulgte så "Ja, vi elsker". Deretter ble de tre buekorpssjefer kalt frem for fronten der representanter for Oslo Buekorps var møtt frem for å hilse på dem. Samtidig fikk de overrakt skjønne blomster fra Bergensforeningen damer. Sandvikssjefen, Egil Larsen takket for mottagelsen i velvalgte ord. Så ble det avsluttet med Bergensangen, "Jeg tok min nystemte". Den videre mars gikk Drammensveien, Frognerveien og så Skogveien frem til innkvarteringsstedet, Uranienborg skole.

Guttene ble fort plassert på sovesalene og det hersket snart stillhet etter den strabasiøse turen. Skolens vaktmester var meget imøtekommende idet guttene fikk låne skolens bad. Guttene

tilbrakte tre deilige dager i byen. Det var skjønt sommervær og utrolig varmt. Søndagen var den varmeste på 50 år.

Søndagen hadde guttene fri for å besøke slekt og venner. De andre var med sin reisefører rundt og besøke byen. Guttene livet godt opp i den ellers sommerstille Oslo.

Mandag bar det under vaiende faner og klingende Spill til Studenterlunden. Foran Wergelandsstatuen holdt skansesjefen Frotjold en manende tale og la ned en krans ved støtten. Guttene sang så " Vi ere en nasjon vi med". Høytidligheten ble avsluttet med "Ja, vi elsker".

Ettermiddagen var viet tur til Holmenkollen. Med trikken bar det fort oppover og det ble en opplevelse for guttene. Toppen på det hele var naturligvis kakene og brusen som gikk unna.

Tirsdag var imøtesett med stor interesse, og det var folksomt rundt Frogner Stadion. ved 19. tiden. To tusen var der på tribunene og sikkert like mange gratistilskuere utenfor gjerdet.

Presis kl 19:00 marsjerte Sandvikens inn på stadion, så Skansens og til slutt Verftet mens korpsernes marsjer ble spilt etter hvert. Pressefotografer og andre var i fullt arbeid. Pressen omtalte stadig korpserne og hadde billedstoff.

Etter at Vervesjefen hadde holdt en tale, fulgte oppvisningen. Korpserne var i ilden etter samme rekkefølge som innmarsjen og samtlige korpsgutter var meget flinke ved de forskjellige øvelser. De henrev stadig vekk publikum som ga sitt bifall til kjenne. Den eneste feilen var at oppvisningen tok for lang tid. Det må tilskrives at Verftet brukte for lang tid på sine øvelser.

Til avslutning ble det en flott defilering og parade. Osloborgerne gikk glade og fornøyde etter en vellykket dag.

Dagen sluttet på skoleplassen med taler, sang og musikk og onsdag var det livlig på skoleplassen i de tidlige morgentimer. Guttene reiste fra skolen kl. 06:30 med sporvognen direkte til Oslo Ø der toget gikk kl. 07:30.

Dagene på skolen tok til med frokost kl. 08:00 til 09:30 der hver gutt fikk 1/4 l kakao, 1/4 l. havre suppe og rikelig med smørbrød.

Middag var det mellom 13:30 og 15:30 i Christiania Dampkjøkken, Torvgt. 8.

Aftens på skolen kl. 21:00 der det ble servert 1/2 l. melk pr. gutt og rikelig med smørbrød. Det var betydelige kvanta som gikk med:

675 kg. Brød.

104 kg. Margarin.

99.7 kg. Ost.

204 esker Konvall ost. Gave fra O. Kavli v/ disp. Iversen, Oslo.

22 kg. Marmelade.

24 kg. Pølse.

13. kg. Kunsthonning.

945 l. nysilt melk.

330 l. kakao.

330 l. havresuppe med saft.

420 flasker brus.

840 stk. kaker.

Middag søndag: Kjøttpudding med grønne erter og suppe.

Mandag, Lauskaus med suppe.

Tirsdag, Kjøttkaker og Semuljegrøt.

Der gikk med omlag 19.000 stk. smørbrød. En hjelpekomité bestående av damer fra Bergensforeningen sto for tilberedelsen og serveringen av frokost og aftens til guttene på skolen. Alt i alt tror vi at guttene har rike og gode minner fra disse dagene. Korpene har ved denne anledning lagt en alen til sin vekst. Medarbeidere og hjelpere har tross travle dager frydet seg med og over gutterte og de sjeldne gjester.

Oslo i juli 1947.
Bergensforeningen i Oslo.

Hjemreisen gikk etter programmet og det var en jubel og velkomst uten like da toget løp inn på jernbanestasjonen i Bergen ved 21. tiden om kvelden.

Etter at mottagelsen var unnagjort, marsjerte man til Festplassen hvor avslutning fant sted med hilsener og parademarsj, og takk for turen. Den var alle deler vellykket. på Sandvikstorget sluttet sjefen av med en hyggelig takketales hvor han berømmet guttenes oppførsel på alle måter.

Jubileumsfeiringen på Sandvikstorget 15. mai 1947.